

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Сеїдової-Богословської Ельвіри Гасимівни на тему «Публічне управління у сфері цифровізації діяльності органів місцевого самоврядування», поданої на здобуття наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 28 Публічне управління та адміністрування за спеціальністю 281 Публічне управління та адміністрування

На засіданні кафедри економіки та публічного управління брали участь: Шведун В. О. – завідувач кафедри, доктор наук з державного управління, професор; Дегтяр А. О. – професор кафедри, доктор наук з державного управління, професор; Ковальчук В. Г. – професор кафедри, доктор наук з державного управління, професор; Давидова І. О. – професор кафедри, доктор економічних наук, професор; Ревенко Д. С. – професор кафедри, доктор економічних наук, професор; Карпеко Н. М. – доцент кафедри, кандидат наук з державного управління, доцент; Тюріна Д. М. – доцент кафедри, доктор наук з державного управління, доцент; Купріянова В. С. – доцент кафедри, кандидат економічних наук, доцент; Лебедченко В. В. – доцент кафедри, кандидат економічних наук, доцент; Попов О. С. – доцент кафедри, кандидат економічних наук, доцент; Петрик В. Л. – доцент кафедри, кандидат технічних наук, доцент; Філіпковська Л. О. – доцент кафедри, кандидат технічних наук, доцент; Сідлярук Т. В. – інженер кафедри, Каменєва З. В. – завідувач лабораторією, Харченко Н. А. – завідувач лабораторією; Сеїдова-Богословська Е. Г. – здобувачка третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти зі спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування.

На засідання запрошені: Домбровська С.М. – проректор з наукової роботи Національного університету цивільного захисту України, доктор наук з державного управління, професор, Заслужений працівник освіти України; Крюков О. І. – начальник відділу забезпечення наукової діяльності, доктор наук з державного управління, професор.

На засіданні кафедри відбулася публічна презентація дисертаційної роботи Сеїдової-Богословської Ельвіри Гасимівни на тему «Публічне управління у сфері цифровізації діяльності органів місцевого самоврядування».

На підставі обговорення змісту презентації дисертаційної роботи ухвалено такий висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації (результати голосування – одноголосно).

1. Актуальність теми дослідження. Перспективи сталого розвитку України безпосередньо пов'язані із забезпеченням стабільного й результативного функціонування механізмів публічного управління в межах всіх рівнів в умовах цифровізації соціально-економічних процесів, котрі систематично змінюються. Особливо актуальними ці питання постають для органів місцевого самоврядування, діяльність яких в Україні поки що недостатньо забезпечена сучасними інформаційно-комунікаційними і цифровими технологіями.

Цифрові технології та їхній інтенсивний розвиток впливають на формування не тільки нових процесів в соціально-економічній системі, а й на управлінські відносини органів місцевого самоврядування та населення, породжуючи відкриту інтеграційну взаємодію між ними. Відповідно, питання формування та оцінки системи управління в контексті цифрової трансформації стають визначальними для ефективного розвитку територій та виходять на перший план.

Формування інституційного середовища на рівні органів місцевого самоврядування, виражене у розвитку та впровадженні цифрових технологій, сприяє більш активній підтримці суспільних, культурних та ділових ініціатив громадян, залученню мешканців до реалізації програм з облаштування територій та створення умов комфортного середовища. Саме тому від якості розвитку інформаційної інфраструктури повною мірою залежить ефективність управлінських рішень, що приймаються.

2. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертаційну роботу виконано на базі Національного аерокосмічного університету «Харківський авіаційний інститут» відповідно до тематики науково-дослідної роботи «Теоретичні та прикладні проблеми економіки та публічного управління в Україні в умовах воєнного стану та повоєнний період» (ДР № 0124U000577), у межах якої здобувачем запропоновано інноваційні напрями розвитку процесів публічного управління у сфері цифровізації діяльності органів місцевого самоврядування.

3. Наукова новизна отриманих результатів. Наукова новизна одержаних результатів полягає в теоретичному обґрунтуванні та наданні практичних пропозицій з удосконалення процесів публічного управління у сфері цифровізації діяльності органів місцевого самоврядування. Основними науково-теоретичними та практичними результатами дослідження, що зумовлюють його новизну, є такі:

вперше:

– побудовано модель інформаційної системи планування й упорядкування рішень в органах місцевого самоврядування, котра базується на безпечній

інфраструктурі обміну даних, розрахована на велику кількість користувачів та уможливлене передачу й оновлення інформації в режимі реального часу, що забезпечує прозорість й економію часу в процесі прийняття рішень із зменшенням ризиків порушення безпеки даних та мінімальними технічними змінами в існуючих інформаційно-комунікаційних системах;

удосконалено:

– методичний підхід до формування цифрової інфраструктури органів місцевого самоврядування, котрий базується на побудові архітектури цифрових стандартів та виробленні єдиних параметрів цифрових сервісів і платформ для органів місцевого самоврядування, що уможливлене розробку програми цифрового розвитку органів місцевого самоврядування з метою якісного підвищення рівня функціонування адміністративних сервісів та оптимізації активності управлінського апарату;

– механізм оцінки розвитку процесів управління в органах місцевого самоврядування в умовах цифрової трансформації, котрий має плануватися одночасно з розробкою регіональних проєктів цифровізації, виходячи з початкових темпів реалізації заходів з цифрової трансформації, та передбачає підвищення рівня розвитку та доступності цифрових сервісів та технологій для населення, а також розвиток краудсорсингу та залучення населення до процесу створення цінностей;

– комплексну модель електронного управління територіальною громадою, котра забезпечує структурне упорядкування управлінських аспектів в органах місцевого самоврядування в межах автоматизації процесів та уможливлене підтримку результативності процесів управління в органах місцевого самоврядування з допомогою моніторингу умов, створених на території;

дістали подальшого розвитку:

– практичний підхід до побудови регіональної інноваційної підсистеми в умовах цифрової трансформації, котрий передбачає активізацію участі держави, громадських організацій та представників бізнесу в процесах модернізації єдиної територіальної системи надання цифрових державних послуг в режимі онлайн, забезпечення інформаційної безпеки й оцифрування підприємств, організацій та установ через застосування сучасної цифрової інфраструктури;

– стратегічні орієнтири підвищення результативності функціонування органів місцевого самоврядування на основі цифрової трансформації, котрі базуються на створенні набору базових і додаткових послуг, які надають органи місцевого самоврядування у вигляді комплексу: управління, «розумне» житлово-комунальне господарство, інновації для довілля, «розумний» транспорт, наявність розвиненої інфраструктури мереж зв'язку й інтелектуальних систем

громадської безпеки, що в сукупності забезпечує створення ефективних адаптованих під потреби конкретного регіону цифрових технологій;

– змістовно-категорійний апарат науки «Публічне управління та адміністрування» через уточнення сутнісної характеристики таких понять: *«публічне управління у сфері цифровізації діяльності органів місцевого самоврядування»* в якості цілеспрямованого процесу впровадження цифрових технологій для переведення послуг органів місцевого самоврядування в електронний формат, котрий базується на використанні онлайн-платформ для оформлення та надання документів з метою спрощення процедур документообігу та налагодження ефективної взаємодії з громадянами; *«інфраструктура цифровізації органів місцевого самоврядування»*, котра передбачає наявність наступних складових: користувачі, портали, механізми автоматизованої координації задля управління безпечним обміном даних в межах надання органами місцевого самоврядування базових державних послуг за допомогою активів інтероперабельності та базових реєстрів з метою забезпечення європейської функціональної цифрової сумісності.

4. Теоретичне та практичне значення результатів роботи.

Одержані результати та сформовані рекомендації представляють собою вагомий внесок у розвиток теорії та практики публічного управління у сфері цифровізації діяльності органів місцевого самоврядування. Теоретичне значення дисертаційного дослідження полягає у з'ясуванні сутності цифровізації діяльності органів місцевого самоврядування як об'єкта публічного управління. Визначено, що публічне управління у сфері цифровізації діяльності органів місцевого самоврядування може розглядатися як цілеспрямований процес впровадження цифрових технологій для переведення послуг органів місцевого самоврядування в електронний формат, котрий базується на використанні онлайн-платформ для оформлення та надання документів з метою спрощення процедур документообігу та налагодження ефективної взаємодії з громадянами.

Підкреслено, що реалізація принципів цифровізації діяльності органів місцевого самоврядування має бути спрямована на розширення можливостей їх взаємодії з населенням за такими напрямками соціально-економічних відносин: економічна й екологічна безпека, система освіти й охорони здоров'я, житлово-комунальне господарство, соціальна допомога й обслуговування, культура.

Практичне значення одержаних результатів полягає в обґрунтуванні та розробці пропозицій, орієнтованих на вдосконалення процесів публічного управління у сфері цифровізації діяльності органів місцевого самоврядування в Україні. З наукових праць, опублікованих у співавторстві, використано лише ті положення, які є результатом особистої роботи здобувача, що полягає у

дослідженні комплексу питань, пов'язаних з вдосконаленням процесів публічного управління у сфері цифровізації діяльності органів місцевого самоврядування.

Розробки, представлені в дисертаційному дослідженні, знайшли практичне застосування в діяльності Департаменту інклюзивної доступності та безбар'єрного середовища Харківської міської ради в контексті підвищення результативності функціонування органів місцевого самоврядування на основі цифрової трансформації (довідка про впровадження № 660/0/1108-25 від 22.12.2025 р.), а також Адміністрації Слобідського району Харківської міської ради щодо застосування механізму оцінки розвитку регіональної інноваційної підсистеми в умовах цифрової трансформації (довідка про впровадження № 03.2.1-25/799/0/167-26 від 13.05.2026 р.).

5. Апробація/використання результатів дисертації.

Результати наукових досліджень автора обговорювалися на таких конференціях:

- Міжнародній науково-практичній конференції «Socio World Social Research & Behavioral Sciences» (м. Таллінн, Естонія, 2022 р.);
- II та III Міжнародній науково-практичній конференції «Сучасне управління організаціями: концепції, цифрові трансформації, моделі інноваційного розвитку» (м. Харків, 25 листопада 2022 року; м. Харків, 20 листопада 2023 року);
- III Міжнародній науково-практичній конференції «Управління та адміністрування в умовах протидії гібридним загрозам національній безпеці» (м. Київ, 22 листопада 2022 року);
- Міжнародній міждисциплінарній науково-практичній конференції «Забезпечення стійкості у складних умовах» (Харків – Брістоль, 8 червня 2023 р.);
- XXI Міжнародній науковій конференції «Ольвійський форум – 2024: стратегії країн Причорноморського регіону в геополітичному просторі» (м. Миколаїв, 20–23 червня 2024 року);
- Міжнародній науково-практичній інтернет-конференції «Публічне управління у сфері цивільного захисту: освіта, наука, практика» (м. Харків, 29 березня 2024 року);
- Всеукраїнській науково-практичній конференції молодих учених та учнівської молоді «Економіка та публічне управління: нові виклики та рішення» (м. Харків, 18-19 січня 2024 року; м. Харків, 23-24 січня 2025 року);

- II-ї Всеукраїнській науково-практичній конференції за міжнародною участю «Публічне управління та адміністрування в Україні: євроінтеграційний поступ» (м. Івано-Франківськ, 30 травня 2025 року);
- Всеукраїнській науково-практичній онлайн-конференції «Фінансово-економічний розвиток агломерацій: людський капітал та інституційні вектори сталого розвитку України» (м. Київ, 21 травня 2025 року);
- X Міжнародній молодіжній науково-практичній інтернет-конференції «Наука і молодь у XXI сторіччі» (м. Полтава, 28 листопада 2025 року).

6. Дотримання принципів академічної доброчесності

Дисертація Сеїдової-Богословської Ельвіри Гасимівни є оригінальною роботою, виконана здобувачем самостійно й доброчесно, текст рукопису дисертаційної роботи не містить елементів фальсифікації, компіляції, фабрикації, плагіату, запозичень та не містить ознак академічного шахрайства (довідка від 20.05.2026 р.).

7. Перелік публікацій за темою дисертації із зазначенням особистого внеску здобувача.

Основні наукові положення та здобутки дисертаційного дослідження викладено у 19 публікаціях, із них 6 статей – у фахових журналах і збірниках наукових праць; 1 стаття – у зарубіжних виданнях за темою дослідження (Scopus); 12 тез доповідей на конференціях. Загальний обсяг публікацій становить 4,5 авт. арк.

Наукові праці, у яких опубліковано основні наукові результати дисертації:

1. Сеїдова-Богословська Е. Г. Механізми публічного управління захистом цифрових технологій органів державної влади та місцевого самоврядування. *Вісник Національного університету цивільного захисту України. Серія: Державне управління*. 2024. № 2(21). С. 325–330.
2. Сеїдова-Богословська Е. Г. Моделювання визначення результативності цифровізації діяльності органів місцевого самоврядування. *Інвестиції: практика та досвід*. 2025. № 24. С. 372–375.
3. Seidova-Bohoslovska E. Mechanisms of development of digital infrastructure of the territorial communities. *Public administration and state security aspects*. 2025. № 1. P. 187–192.
4. Seidova-Bohoslovska E., Shvedun V., Kovalchuk V. Digitalization of business process as an area of activity of local governments. *Public administration and state security aspects*. 2023. № 2. P. 229-239.

Особистий внесок автора: запропоновано напрями цифровізації бізнес-процесів в органах місцевого самоврядування.

5. Shvedun V., Seidova-Bohoslovska E. Strategies of business process digitalization in local government institutions. *Public administration and state security aspects*. 2022. № 2. P. 131–142.

Особистий внесок автора: запропоновано стратегічні орієнтири цифровізації бізнес-процесів в органах місцевого самоврядування.

6. Shvedun, V., Kucher, A., Dziundziuk, V., Leonenko, N., Treskov, I., Seidova-Bohoslovska E. Prioritisation by ABC in facing wartime pollution. *International Journal of Environmental Studies*. 2024. Vol. 81, No. 1. P. 30–41 (Scopus).

Особистий внесок автора: описано негативний вплив повномасштабного російського вторгнення на регіони України.

7. Shvedun V., Seidova-Bohoslovska E., Kovalchuk V. Determination of positions of Ukraine in global digital economy indices on the basis of the local governments. *Public administration and state security aspects*. 2024. № 1. P. 228–235.

Особистий внесок автора: визначення позицій регіонів України у глобальних економічних індексах.

8. Ковальчук В. Г., Шведун В. О., Сеїдова-Богословська Е. Г. Сучасні тенденції цифровізації бізнес-процесів в органах місцевого самоврядування. *Забезпечення стійкості у складних умовах: збірник матеріалів доповідей* (Харків–Бристоль, 8 червня 2023 р.). Харків: НАУ «ХАІ», 2023. С. 112–114.

9. Seidova-Bohoslovska E. Digitalization of administrative services in local governments. *Наука і молодь у XXI сторіччі : зб. матеріалів X Міжнар. молодіж. наук.-практ. інтернет-конф. (м. Полтава, 28 листоп. 2024 р.)*. Полтава : Полтав. ун-т економіки і торгівлі, 2024. С. 812–816.

10. Seidova-Bohoslovska E. Digitalization of development of human capital in local self-governments: strategic advantages and innovative approaches. *Фінансово-економічний розвиток агломерацій: людський капітал та інституційні вектори сталого розвитку України : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. онлайн конф. (м. Київ 21 трав. 2025 р.)*. Київ. столич. ун-т ім. Бориса Грінченка, 2025. С. 84–88.

11. Seidova-Bohoslovska E. Digitalization of the activities of local governments as an object of public administration. *Публічне управління та адміністрування в Україні: євроінтеграційний поступ : матеріали II Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю (Івано-Франківськ, 30 трав. 2025 р.) / за наук. ред. І. І. Чудика, Д. І. Дзвінчука, І. П. Лопушинського ; упоряд. Л. С. Мосора. Т. 1. Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2025. С. 29–31.*

12. Seidova-Bohoslovska E. Problems and prospects of digitalization of public administration processes. *Економіка та публічне управління: нові виклики та рішення* : матеріали II Всеукр. наук.-практ. конф., м. Харків, 23–24 січ. 2025 р. / редкол.: В. В. Лебедченко та ін. Харків : Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського «ХАІ», 2025. С. 139–140.

13. Seidova-Bohoslovska E., Kovalchuk V., Shvedun V. The processes of digital transformation in public administration. *Економіка та публічне управління: нові виклики та рішення*: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. молодих учених та учнівської молоді (м. Харків, 18–19 січ. 2024 р.). Харків : Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського «Харків. авіац. ін-т», 2024. С. 130–131.

14. Seidova-Bohoslovska E., Shvedun V. Modern technologies of digital transformation of business process in local government institutions. *Сучасне управління організаціями: концепції, цифрові трансформації, моделі інноваційного розвитку: збірник тез доповідей II Міжнародної науково-практичної конференції* (Україна, м. Харків, 25 листопада 2022 року). Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2022. С. 389–390.

15. Seidova-Bohoslovska E., Shvedun V. Prerequisites for application of digital transformations in local governments. *Сучасне управління організаціями: концепції, цифрові трансформації, моделі інноваційного розвитку: збірник тез доповідей III Міжнародної науково-практичної конференції* (Україна, м. Харків, 20 листопада 2023 року). Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2023. С. 425–427.

16. Seidova-Bohoslovska E., Shvedun V., Kovalchuk V. Business process digitalization in local governments. *Публічне управління у сфері цивільного захисту: освіта, наука, практика* : зб. матеріалів міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. м. Харків, 29 берез. 2024 р. / за заг. ред. С. М. Домбровської. Ха НУЦЗУ, 2024. С. 126–127.

17. Seidova-Bohoslovska E., Shvedun V., Kovalchuk V. Foreign experience of business process digitalization in local government institutions. *Ольвійський форум – 2024: стратегії країн Причорноморського регіону в геополітичному просторі* : тези XXI міжнар. наук. конф., м. Миколаїв, 20–23 черв. 2024 р. Миколаїв, 2024. С. 33–36.

18. Shvedun V., Postupna O., Stepanko O., Aliieva P., Seidova-Bohoslovska E. Foreign experience of business process digitalization in local government institutions. *Socio World Social Research & Behavioral Sciences Journal*. 2022. Т.08, № 02. С. 45-51. DOI: 10.36932/SWD08022022-45.

19. Shvedun, V., Seidova-Bohoslovska, E. Current global trends of business process digitalization in local government institutions. *Управління та адміністрування в умовах протидії гібридним загрозам національній безпеці:*

матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 22 листопада 2022 року). Київ: ДУІТ, ХНУРЕ, 2022. С. 479–481.

8. Висновок наукового керівника

Виконання індивідуального навчального плану, індивідуального плану наукової роботи, досягнення результатів навчання за відповідною освітньо-науковою програмою та написання дисертаційної роботи Сеїдовою-Богословською Ельвірою Гасимівною слід вважати успішними.

Дисертаційна робота є результатом самостійного дослідження, завершеною науковою працею, що містить наукову новизну. Вона виконана на належному науковому рівні, відповідає встановленим вимогам до дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії та може бути рекомендована до захисту, а її автор – Сеїдова-Богословська Ельвіра Гасимівна – до присудження ступеня доктора філософії за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування».

Отже, вважаємо, що дисертаційна робота Сеїдової-Богословської Ельвіри Гасимівни «Публічне управління у сфері цифровізації діяльності органів місцевого самоврядування», подана на здобуття ступеня доктора філософії, відповідає вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44. Відтак робота може бути представлена до захисту в разовій спеціалізованій вченій раді для присудження ступеня доктора філософії в галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування» за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування».

Головуючий на засіданні
доктор наук з державного управління,
професор, завідувач кафедри економіки
та публічного управління Національного
аерокосмічного університету
«Харківський авіаційний інститут»

Вікторія ШВЕДУН